

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

„Czoki“!

Un cuvânt acesta pe care cetitorii nostri nu-l vor afla în dicționarul limbii românesce.

E folosit înse cuvântul acesta în limba maghiară. Când voesce ungurul să alunge din casă cănele, atunci i adresează cuvântul „Czoki“.

Este deci un cuvânt întrebuințat numai la unguri, și și la ei numai față cu câni.

În înțeles abstract cuvântul acesta se folosește și față cu ômenii, când voesci să exprimi o insultă ne mai aușită.

O folosesc și ungurii numai în casuri grave, în și casuri extreme, folosirea cuvântului nu vorbesce pentru un deosebit grad de cultură al respectivului care recurge la acest mod de insultă.

Cuvântul acesta s'a folosit în parlamentul țerei năstre, și l'a folosit un deputat din partida Kossuth, l'a folosit față cu un deputat preot.

Importanța locului unde s'a rostit acest cuvânt neparlamentar, împregiurările, între cari cuvântul a fost folosit, și persôna căreia insulta i s'a aruncat în față, aceste ne îndemnă să ne ocupăm cu acest cuvânt din dicționarul înjurăturilor unguresce.

Este și acesta în ductul curentului actual. Dacă înaltul guvern al țerei a degradat preoțimea bisericilor creștine în modul cum o a făcut cea mai nouă ordinațiune a ministrului de justiție, pentru ce se nu se prezenteze rôdele aceleia în termen de 8 zile, pentru ce se nu fie ele prezentate în sala legislațiunii, în cea mai înaltă corporațiune, unde părinții patriei se adună spre a face legi, ca prin ele să fericescă poporul?

La ordinea zilei era proiectul de lege despre judicatura curiei în afaceri electorale.

Proiectul acesta are un §. în cari sub grea pedepsă se opresce preoțimei de a tracta teme de natură politică în biserică, de a publica de pe amvon afaceri administrative politice.

Dispozițiunea acăsta e îndreptată mai ales în contra preoțimei bisericei romano-catolice, care din incidentul alegerilor trecute a instruat poporul, și guvernul în urma acestei atitudini a preoțimei a pierdut unele mandate, pe cari le-a câștigat partida populară.

Dispozițiunea acăsta a causat multe zile neplăcute guvernului Bánffy, din cauza ei întreg proiectul a fost respins în casa magnaților.

În urma pactului dintre partidele parlamentare proiectul s'a prezentat cu dispozițiunea din cestiune.

Partida Kossuthistă cu nici un preț nu a voit să fie ștersă dispozițiunea din cestiune, partida populară cu nici un preț nu a voit ca acea dispozițiune umilitoare pentru preoțime să fie luată între clausulele pactului încheiat.

Așa se esplică deci faptul, că dispozițiunea din cestiune, numită și „§-ul amvonului”, căci de amvonul bisericei o vorbă, a rămas cestiune deschisă, menită a fi decisă în parlament.

În desbaterile parlamentare partida lui Kossuth a susținut acea dispozițiune, și s'a provocat la preoții bisericei romano-catolice, cari făcând istoria revoluțiunei din 1848, nu au

scris favorabil despre idolul națiunei magiare, despre Kossuth.

Lovind fără cruțare în acești preoți, oratorii Kossuthisti au generalizat tema și au stigmatizat pre toți preoții romano-catolici.

Între altele multe au rostit și cuvântul, care altcui numai cânilor se adresează și și acelora, când li se spune că locul lor nu este unde din întemplare sunt, când li se arată ușa.

Curentul realist de ași ține cont de dispozițiunile ministrului de justiție în ce privește umilirea bisericeii, umilirea preoților bisericilor creștine.

Dacă asemenea fructe au răsărit în parlamentul țerei, ce fructe vor răsări în sinul celor fără confesiune, în sinul celor fără Dumnezeu, ce în sinul socialistilor?

Ne apropiem de zilele provocate de sfânta scriptură:

„Și va fi în zilele acelea, tot cel ce vâ-va ucide pe voi, *i-se va* părea, că aduce jertfă lui Dumnezeu“!

Abdicarea ministrului de răz-

boi. Iarăși se dau vesti despre intenția ministrului de război, baron Krieghammer, de a se despărți de postul său acesta. Se mai dase vestea asta și în tîmna anului trecut, dar ridicându-se chiar atunci „furtuna“ în Pesta pe chestia strămutării statuei Hentzi în curtea școlii de cadeti, ministrul a abstat dela abdicare, ca să nu pară lucrul, că dóră e o cădere a lui pentru comentarul cunoscut cu care a publicat ordinul pe înalt în afacerea statuei.

Acum că statua s'a mutat săptămânile trecute cu liniște la locul designat de M. Sa. — știrile despre retragerea lui Krieghammer apar de nou. Se spune că E. Sa va lua comandamentul militar al Bosniei și Hertegoviniei.

Din diecesa Aradului.

Convocarea sinodului ordinar și a celui electoral.

I.

Subscrisul consistoriu eparchial ca organ legal, chemat a conduce afacerile diecesei în timpul de vacanță a scaunului episcopesc, convăcă prin acăsta în sensul §§-lor 89 și 90 din statutul organic, sinodul nostru eparchial ordinar al diecesei Aradului, la biserică noastră catedrală din Arad pe Dumineca Tomii, adecă pe 25 Aprilie (7 Maiu) a. c. la 9 ore dimineața, în carea și după terminarea serviciului divin va urma deschiderea sinodului în sala seminarului diecesan.

Aducându-ți acăsta la cunoscință, te poftim să iai parte la deschiderea sinodului și la ședințele ce vor urma.

Arad, 21 Martie (2 Aprilie) 1899.

Pentru Consistorul eparchial gr.-or. român.

Iosif Goldiș,
archimandrit
vicariu episcopesc.

II.

Prin alegerea, întărirea și instalarea Înaltpreasfinției Sale, prea bunului nostru episcop Ioan Mețianu de arhiepiscop al Transilvaniei și metropolit al Românilor gr. ort. din Ungaria și Ardeal, — devenind în vacanță scaunul episcopesc al eparchiei arădane, acest Consistoriu în virtutea dispozițiilor din §§-ii 89, 90 și 98 ai statutului organic, după avuta conțelegere cu Consistoriul gr. ort. rom. din Oradea-mare, cu învoirea Înalt-

preasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit al nostru, convăcă prin acăsta sinodul eparchial extraordinar la biserică catedrală din Arad pe Dumineca, ce cade în 2/14 Maiu a. c. la ora 9 înainte de amiază, ob-servând, că deschiderii sinodului, conform §-lui 100 din statutul organic, îi va premerge Priveghierea ținândă după tipicul Rusaliilor Sâmbătă în 1/13 Maiu sêra la 7 ore, în biserică catedrală.

Notificându-ți acăsta, esti poftit a lua parte ca deputat la actul însemnat ce ne stă înainte.

Arad, 12/24 Aprilie 1899.

Consistorul eparchial gr. or. român:

Iosif Goldiș, m. p.
archimandrit
vicar episcopesc.

De ce te temi, — nu vei scăpa!

— Spectrul panslavismului —

Adeseori s'a adevărit crud acăsta vorbă populară. Și concetățenii nostri maghiari se tem grozav de panslavism, ca și de dacoromanism.

În numărul dela 29 April al lui „Budapesti Hirlap“ a apărut iarăși un articol isvorit din acăsta teamă, altfel mult reținută.

Sub titlul „Mișcarea Panslavor“, numitul diar scrie între altele:

„Nouăle străformări cari se succed una după alta, și în Austria și în Ungaria, au aruncat iarăși la suprafață chestia naționalităților la noi.

„În Austria lupta naționalistă acum și-a ajuns punctul de culminațiune, și abia de nu se va sfîrși cu biruința Slavilor, căci Nemții și au spart șirele prin aceea, că atunci când prin ținerea la olaltă ar fi putut învinge pe inamicul comun, n'au avut înaintea ochilor principiul (!) hegemoniei germane, ci interesele de partid singulare.

„Politiceii maghiare nu-i este în interes, ca să se mestece în luptele de partid austriece, cu tôte astea e peste putință să nu petrecem cu atențiune trează, care în ce măsură ajung la putere acolo dincolo. Până acum arătătorul orologului politic prevestește viitorul favorabil Slavilor, și dacă considerăm maturitatea politică a Cehilor și Polonilor și istețimea lor, față cu aspirațiile centrifugale ale Nemților, nu credem probabilă înlăturarea Slavilor din pozițiile câștigate până acum.

„Iar acăsta împregiurare probabilă, este aceea, care pentru noi (Ungurii) are mare însemnătate!

„Cehii sunt dușmani pe față ai triplei alianțe (sub aripile căreia Unguri își fac așa minunat mendrele de deci de ani... Red.) și politica rusofilă a Cehilor e propoveduită prin chiar organul oficios al Cehilor tineri, prin „Narodni Listy“. Acăsta fôie merge deja așa departe în adorarea lui Podjedonoscov și Comarow, că titulele articulelor sei propagatori de panslavism, le tipărește cu litere rusești, ca cu atât mai vîrtos să producă interes în cercurile rusești!

„Cehii dar nu numai că nu vor lucra la întărirea fundamentului triplei alianțe, ci cu continuarea politiceii rusofile, se vor nisui a trezi și la noi (adecă în Ungaria) panslavismul cel ași de jumătate adormit.

„Acăsta e, ce trebuie să destepă atenția politicilor maghiari!

„Pretenia între Cehi și panslavii nostri, e cunoscută. E destul să ne amintim

congresul de diariști Slavi la Praga, anul trecut, vorbirea primarului Podlipny din Praga, salutul lui Martin Dula avocat în T. St. Martin, și toastul lui Comarow!

„Amiciția politică a panslavor Cehi și Slovaci o arată în o lumină viuă, Societatea cehă—slovacă „Cestkoslovenska—Zednota“ care sub protect de instruire a tinerilor slovaci în ale industriei, servește scopuri politice! Agitatorii panslavor slovaci, caută, cu un zel vrednic de alte cauze, familiile sêrace pe cari le îndemnă a-și trimite fiii la Praga.

„Dacă dar în partea de Răsărit a țerii (Transilvania) avem un dușman spriginit din afară, putem conta, că tot o asemenea organizare patronată vom avea și în ținuturile nordice (Slovace). Și asta încă pôte fi mai primejdiosă ca cea dintâi, căci pe când acolo (în Ardeal adecă) în spriginirea propagandei dușmănôse, stăm în față cu un stat de tot străin, pe atunci aici (la Slovaci) stăm față cu un atare guvern al unui stat, care a eșit chiar din sinul aceloră, cari nu mie rol au întru sprijinirea panslavor nostri din părțile nordice, și față de care stat, ne lęgă legături oficiose!

„Contând pe acest sprijin puternic, panslavii nostri din părțile nordice, se și apucă de manifestarea unei acțiuni mai mari.“

Și spune „B. H.“, că dl Mateiu Dula a fost de curând pe la Blaj și Cluj să cerce punerea la cale a convocării de nou a Congresului naționalităților, dar pentru certele mari dintre Români, n'ar fi ajuns la rezultat, deci vor porni ei, Slavii, de sine: vor să mîrgă cu o deputațiune monștră la dl Coloman Széll, să cêră îndreptarea stărilor administrative în ținuturile slave și întroducerea limbii slovace ca limbă oficioasă în administrație.

Scurt: iarăși spaimă mare de panslavism.

Revistă Externă

Pregătiri de — „pace“!

Când apelul Țarului Nicolae la necesitatea desarmării, a făcut primul ocol în presa europeană, diarele englese au manifestat, în comentariile lor, neîncrederea cea mai piscătore în inițiativa generosă a Țarului și au avut o atitudine fôrte cinică.

Ele diceau că manifestul Țarului ar fi un fel de...șarlatanie politică, pentru a permite Rusiei să facă pregătiri militare secrete în timp ce tôte Puterile vor desarma.

Ași presa europeană ar trebui să îndrepteze la adresa Angliei comentariile ce presa acesteia le făcea atunci la adresa Rusiei! Într'adevăr pe când publiciștii și ômenii politici englesi fac o campanie de întruniri în favôrea desarmării, pe când guvernul anunță că va trimite reprezentanți la conferința de la Haga și că dorește din tótă inima să se realizeze proiectul Țarului, pe atunci același guvern face niște reorganizări excepționale militare, augmentând flote în proporții considerabile! Guvernul englez a recurs pentru coperirea cheltuelilor de sporire a flotei, chiar la operații financiare neobicinuite: suspendând amortismentele datoriei publice!, — fapt fără precedent în Anglia!

Mai mult! Miniștrii englesi nu se sfîșe. să rostescă discursuri, în cari explică, cu o sinceritate ciudată, acăsta politică. Ast-fel dl Goschen ministru al marinei, a pronunțat zilele trecute la Sheffield, un discurs care se

pôte resuma ast-fel: „Europa se gândește la „desarmare“. Noi trebuie să fim cei mai tari! Deci, — să ne mărim marina“.

Neliniște în Macedonia.

În urma brutalității Arnăuților și a Albanezilor. Sârbii din Macedonia sunt iritați. Fôia oficiôsă din Belgrad „Srbske Novin“ provôcă Pôrta ca să pună capăt fărâdelegilor. Tot-odată provôcă și guvernul sârbesc, să păsescă mai energic pentru desrobirea Sârbilor din Macedonia. Studențimea ține meetinguri pentru a agita masele în favorul conaționalilor lor din Serbia.

Aguinaldo înfrânt.

Știrile dela 28 Aprile spun, că o luptă mare s'a dat între americani și filipini în jur de Manila.

Ca și în lupta cu Spaniolii, aparențele dela începutul rezboiului, au înșelat fôrte. Atunci încă se spunea că Americanii s'au aruncat în rezboiu nepregătiți, și că probabil se suferă o rușine mare. Așa spuneau dîlele trecute și știrile despre stările și viitorul lor în Filipine. Dar dîua de 28 April surprinde prin vestirea unui noroc american, ca și față de spanioli.

Se scrie anume că Americanii au pus biruința asupra orașului Calumoit, luând la gônă pe însurgenți, cari au încercat mari perderi.

Opt Americani au fost omoriți.

În urma acestei operațiuni, cea mai mare parte din armata lui Aguinaldo a fost distrusă.

Filipinii au și cerut, prin o solie, un armistițiu de trei săptămâni, pentru a putea convoca congresul filipinilor spre a lua hotărîre, că ôre se mai continue rezboiul ori ba?

Generalul american Otis însă, a respins cererea de armistițiu, le-a promis însă amnestie generală, dacă — se predau.

O înșelăciune optică.

— Maghiarisarea numelor în 1898 —

În 1898, anul în care furia maghiarisării de nume s'a arătat mai rabiată, punându-și în serviciu trenurile, postele, telegraful, inspectorii scolari, minele, cancelăriile ministeriale și judițiare ori administrative, etc., și-au maghiarisat numele în total 6722 indiviți nenorociți și slabi de înger. Statistica oficiôsă o pune și asta între — meritele fostului prim-ministru Bánffy.

Cu tôte sforțările în tótă țara, cele mai spornice maghiarisări de nume s'au ivit numai în Budapesta înșasi, cea mai bogată în oficii pline cu muritori sêrmani, asupra cărora se pôte face presiune cu pânea... Pe Budapesta cad 25% din totalul maghiarisărilor.

Printre cele vre-o 60 de orașe cari sunt arătate în statistică, ca producătoare de noi patrioți după nume, aflăm și 7 orașe ardelen, anume: Clujul cu 200 de maghiarisări, Brașovul cu 71, Sibiuul cu 45, Zlatna cu 8, Deșul cu 5, Sighișoara cu 14, și Mediașul cu 3.

Deci slabă ispravă în Ardeal!

Cele multe s'au făcut în orașele ungurești din Ungaria, unde streinii risipiți prin ele, și așa erau perduți demult pentru neamul lor, iar acum și-au lăpădat numai tocmai pecetea care le mai amintea originea, a celor mai mulți — jidovescă!

Convertiții „patrioți“ sunt după ocupațiunile lor: aplicații la trenuri, la postă și telegraf, la oficii publice de stat, de comitat și orășenesci, jandarmi, poliști, finanți, pădurari, profesori, învățători, țigani (lăutari) teatraliști, scolari și muncitori.

După Confesiune (de unde se cam pôte ghici și naționalitatea, căci asta nu o specifică statistica) au fost: romano-catolici 3297 (și sunt aci de aceea așa mulți, că aprôpe toți tehnici, mașiniști, lăcătuși de pe la trenuri, unde s'a făcut marea siluire, sunt Nemți apuseni, cărora li s'a pus alternativa: schimbați-vă numele ori vă dimitem!); jidani ocupă de loc locul al doilea de onore: 2379, (adeacă aceleași cifre puse în altă ordine); evanghelici augustini: 406; greco-catolici (între cari ruteni mai ales) 303; ev. reformați: 198; greco-orientali (Români cu Sârbii) 108, deci puțini în asemenea, cu lăpădăturile altor neamuri; bapțiști 18, unitari 7.

Dar că prin aceste maghiarisări de nume (cele mai multe siluite), făcutus'a ôre progres în maghiarisarea înșasi? — nu s'ar putea răspunde așa ușor cu da! Acești ômeni au fost în virtutea dependenței lor de posturile în cari i-a aflat siluirea, și așa ori maghiarisăți demult ori făcuți cel puțin inofensivi. De nu le maghiarisai numele, tot atâta folos ori stricăciune îți făceau, iubită „idee“! Deci această atêrnare de cruci nou feștite de-asupra capetelor lor, e cel mult o înșelăciune optică pentru marele nesaț al șovenismului maghiar. Încolo în starea înșasi a relațiilor, nu s'a produs dôr nici o schimbare.

Din România

(Dl Dr. Emil Pușcarin), profesor de universitate din Iași, fiul dlui septemvir Ioan cav. de Pușcariu, din Bran, — a fost numit, cu venirea guvernului conservator la putere, secretar de stat în ministerul de culte.

(De după culisele crizei de guvern din România.) Un diar din Pesta aduce următoarea notiță: În cercurile politice din București se spune, că ministrul președinte Cantacuzino a propus la ministerul de domenii întâi pe amicul seu G. Panu, dar Regele a respins numirea și i-a explicat de ce. Panu anume a atacat nainte vreme fôrte aspru persôna Regelui și a fost pentru asta judecat la închisore. El însă a fugit din Țară și nu s'a mai întors, decât după ce pedepsa i-s'a prescris. Deci, a dîs regele, nu pot eu face ministru pe un om care se subtrage legii. Și eu mă supun legii, dar aștept și dela cetățenii mei să se supue...

Revistă Bisericească.

Un învățat al clerului ortodocs român, apreciat la Academie.

Academia română din București a ales, în sesiunea sa de acum, de membru al seu, și pe profesorul dela facultatea teologică din București, dl Constantin Erbiceanu.

Dl Ionescu Gion, distins bărbat de litere și știință din Țară, apreciază această alegere cu următoarele:

Între alte alegeri de membri titulari, ale căror merite alții le vor spune sau le-au și spus, este una, care, ca și celelalte, face onore Academiei și pune în deplină lumină munca și meritele amicului meu, dl C. Erbiceanu, profesor la facultatea de teologie, membru în comitetul redactor la „Biserica Ortodocsă Română“, unul din rarissimi scriitori români care își vede de carte, și mereu, și numai, și totdeauna de carte.

Ca noi toți cari îl cunoșteam din scrieri și din convorbirile ce avem cu dînsul în sălile de manuscrise ale Academiei, Academia l'a recunoscut prin alegerea de la 8 Martie, ca pe cel mai competent într'ale istoriei religioase la Români și într'ale ele nismului la Iași și la București, din primele timpuri de când elenismul s'a arătat în țările noastre și până la 1821, când a dispărut pentru a nu se mai întorce.

Dl C. Erbiceanu e, după mine, un benedictin care, în fața unui manuscris scris în româncă grammată, mai rău de cât un zapis scris popesce-ciocoiesce, — rămâne în extaz, întocmai ca un adevărat sculptor în fața Venerei din Milo sau Torsului lui Michel-Angelo. Și când manuscrisul, care ar fi descuragiat până și pe Sathas, conține ceva relativ și la țările noastre, atunci fericirea lui „conu Costake“, cum îi dîc preoții, nu mai are margini! Încă un gram în plus de entuziasm, și am auzi pe simpaticul scotocitor al bibliotecelor mănăstiresci, întonând în cîntecul manuscrisului, pe bîtrânescul: „se mor cu tine, se mă sfîrșesc, se spui la lume că te iubesc“.

Am dîs „scotocitor“; se adaug și calificativul norocos, căci mulți scotocesc (nu vorbesc de la noi!) dar puțin găsesc!

Prietenul Erbiceanu a fost și continuă a fi scotocitor cu triste, benedictin norocos. Pe la mănăstiri, prin bibliotecile seminarilor centrale sau excentrice; prin biblioteca Statului sau a Academiei, Erbiceanu a găsit manuscrise, cărți vechi, cari sub praful decimelor de ani, erau date de o parte în virtutea adagiului medieval: *graeca sunt, non leguntur*. El le-a citit cu patima cea covârșitoare a vieții sale, și cu cât dialectul grecesc a fost mai greu, Erbicenu pentru a lui pricepere, s'a trudit și a asudat mai cu deliciu.

Și a găsit lucruri, și a găsit date și a găsit amănunte, cari mai târziu luate în totalul lor la orînduieală de un istoric, care se scie a le prezenta pe tôte în lumina ce le trebuie, vor preschimba multe din sciințele ce avem astăzi și vor completa minunat viața intelectuală a strămoșilor noștri.

Erbiceanu scôte cu lopata din mormanele de documente și vechi imprimate grecești și aruncă, claiă peste grămadă, unde pôte să le publice, aceste noutăți privitoare la trecutul nostru. Alții vor profita mai târziu de munca lui, și l vor bine-cuvînta cu recunoștință.

Când era la Iași și scotea acolo — nu știu dîu, dacă nu singur, „Revista Teologică“, ceteam număr cu număr nenumeratele lucruri noi, dar absolut noi, pe cari Erbiceanu le publica cu privire la istoria literelor și științelor în Iași și în Bucuresci, începînd cu secolul XVII și sfîrșind cu începutul secolului nostru. Recomand studenților în litere și în teologie acea revistă; e o mină de aur pentru lucrările lor de tesă adevărat originală.

Mai dîlele trecute a descoperit într'o pierdută cărțuie grecească, tipărită la 1777 de Niculae Vellara și intitulată „Sillogi diafôron poiematôn“, că Alexandru Vodă Ipsilante a făcut o Academie la Bucuresci. Liniștit și cu seninătatea pe care i-au dat-o răbdările descifrării manuscriselor, Erbiceanu îmi spuse lucrul acesta, care, ca tuturor, mi-era cu deservîrire necunoscut și care mă făcu să-i replic:

— Academia, adecă i megali scholi de la sftul Sava?

— Nu neică, răspunde candidul elenist, nu; Academia e alt ceva de cât școala dela sfântul Sava; uite ici, Vodă a făcut și case Academiei lângă casele lui Constantin Logofetul Brancoveanu: dîce Vellară, și Vellară n'are de ce minți.

Și fără să dea mai multă însemnătate acestei însemnate descoperiri, care interesază istoria Academiei de astăzi, Erbicenu trecu la altele.

În Istoria Metropoliei, în Cronicarii Greci în Revista Teologică, în Biserica Ortodoxă Română și într'atâtea broșuri și articole, Erbicenu a semănat des *trouvailles* de felul celui de sus cu sutele.

Și lucrăză mereu tot în *ta romaică*; celelalte, adică *ta ellenika grammata*. le scrie, dar nu le iubeste, căci scriitorii elenistici Grecie nu spun nimic despre Români. Și focul simpatiei scotocitor de manuscrise grecești este să se dîc de noi ceva în paginile documentelor și cărților ce descifrăză și studiază.

Pecat că nu cunosc, ca feciorii Brâncovênul, greceșca cea nobilă a Fanarului (tot Erbiceanu ni le-a spus și p'astea), căci de sigur i-ași fi compus un logos engomiascos mai prietinos de cât alui Manasse Eliade (tot Erbiceanu ni le-a spus și p'astea), cu ocaziunea alegerii sale de membru titular al Academiei Române. Nu știu să fac nici versuri eroicegiace sau politichi în ngreceșca în care se furlandisêu ficiorii Slatineanului la 1789, ca s'el cînt în poezii olimpice.

Psichi-mu 's la aporiă,
Și o se fac piroforiă,
Că sunt neos agiamiu
Și n'am praxis ce să știu.

De aceea pe românește, curat și potrivit obiceiului Românilor de demult și de azi, îi dîc noului membru al Academiei Române:

FOIȚA

Corurile bisericesti moderne.

— Note de Pasci. —

Diarul „Epoca“ din București are în numărul său literar de Paști și următorul articol cu apretieri asupra corurilor moderne bisericesti. Il reproducem, întrucât, abstrăgînd dela unele evidente exagerări, el spune și evidente adevăruri, cari pot servi celor competenți ca bune elemente de meditat asupra lucrului.

Iată articolul:

O dî ca ori care alta, nu e așa? Aceiași sôre, același cer, aceeași lumină... Și cu tôte acestea când ești astăzi din casă, tôte cele dimprejur alt-fel îți-se par! Cerul mai luminos, lumea mai nouă, mai veselă; eerul mai limpede, fețele omenești mai senine!... Ceva solemn, luminos și măreț pare că îmbracă întrêga viață pămîntescă. Așa mi s'a părut întot-deauna, așa se va părea încă multă vreme omului născut în mijlocul câmpiilor înflorite, trăit la umbra unei biserici vechi, în auzul cântărilor pline de evlavie...

Nici odată mai mult ca în dîua de Paști nu poți să simți mai adînc farmecul dumnezeesc, sublimul religiei, măreția pe are o respiră bisericuța cea mai vremuită,

mai tristă și mai părăsită. Da, „Învierea“ e punctul culminant, misterul cel mai ademenitor și mai sublim al credinței creștine.

Pentru slava acestei sêrbători, ritul bisericeii creștine a știut să atingă sublima măreție a faptului sêrbătorit; biserica și-a desfășurat tótă splendoră formelor și podôbelor ei impunătoare.

Spre a cînta „Paștile cele frumoșe, Paștile fără prihană, Paștile Domnului“, marii dascăli ai bisericeii și-au sleit tótă inspirația și au scos imnurile acelea pe care nu le poți asculta fără să nu te înfiori de o estatică plăcere, care te ridică pe aripa misticismului până la tronul Eternului Atotputernic.

În cântările Paștilor, inima omenescă a putut să se înalțe până la Dumnezeu; și nimic pe lume nu va putea să egaleze puterea de transportare, de înălțare sufletească, a acestor cântări simple, nemăestrite, dar pline de tótă uriașă sublimitate a Dumnezeirei creștine.

Cântările Paștilor sunt capod'operele musicale ale bisericeii creștine răsăritene, și spre a le înțelege sublimul lor nu trebuie nici cunoștințe speciale de musică, nici cultură, nici aptitudini deseobite, trebuie numai să simți, trebuie să ai inimă — căci din inimă sunt pornite și numai pentru inimă alcătuite!

Și farmecul acestor imnuri zadarnic vor încerca instrumentele musicale moderne să-l redea, căci tôte sunt neînsuieșite, și numai sufletul trebuie și pôte să cînte „lauda Domnului“!

În această împrejurare, cel mai mare artist liric modern, nu va putea să impresioneze pe ascultătorul plin de suflet, atîta cât l-ar mișca bîtrînul dascăl cu vocea lui năsală, falsă, dar — caldă de credință!

Nu va putea să facă această un artist, căci el cîntă „pentru iubirea Artei“, pe când bîtrînul dascăl cu voce falsă, cîntă pentru „iubirea lui Dumnezeu“. Unul e robul Artei, cel-alt robul Domnului; unul vrea să placă o mului, cel-alt vrea să adôre pe ziditor!

Iată pentru ce corurile moderne au introdus profanarea în cântările bisericesti; iată de ce modernizarea muzicii religioase la noi, profanăză sfințenia religiei, alterăză simțemîntul religios, deslipind ritualul de fond, înlăturînd tradiția, punînd religia în serviciul Artei, în loc să facă tocmai din potrivă!

Coristul nu simte ceea-ce cîntă, și nesimțîmțînd el, nu simte nici auditorul!..

*

...În orașe impresia pe care odinioară o făcea dîua de Paști, e aprôpe ștersă cu de-

sêvîrșire... Libera-cugetare a săpat temelilele mîngăetorei credințe; sentimentul e mort; iar bîtrînul care se mai duce, în oraș, la biserică, va cînta zadarnic transportul, extazul de altă dată!.. Cîntările Paștilor pe care le auzise altă dată, nu le va mai găsi, și nu va mai găsi nici fețele iluminate de mistică bucurie a Învierii!

În biserică la oraș, te duci acum să asisti la audițiuni musicale și să vezi... expozițiuni de toalete.

Nu mai la țară, acolo în liniștea câmpiilor, glasul clopotelor mai are mișcătoreă măreție de odinioară; acolo, în bisericile mici și fumate, mai bat încă inimi pline de credință, acolo se mai înalță tămăia și cântările drept cătră Cer. Christos s'a retras din templele luxose; locașul lui e acum în bisericuța sêracă și afumată a satului, în inima simplă și simțitoare a țeranului care i-a pus în îndelung, a bătut mătânii pe lespețile reci și a purtat crucea vieții, ca și El!

Acolo vei mai găsi încă „Paștile“ pe care cei dela oraș, le cunosc numai din nume, Paștile cele adevărate, Paștile cele fără de prihană...

Cristian.

— Să trăești, nea Costake, și să mai desgiropi încă 50 de ani de aci 'naintea istoria românească din mătura cea grecască. Amin!

Ionescu-Gion.

Iesuiții și Spania.

Cunosătorii imparțiali ai Istoriei vechi și recente a Spaniei afirmă că pricina cea mai de capetenie a nenorocirilor cari au căzut pe capul acestei țări, este influința de care s'au bucurat și se bucură aci diferitele ordini călugărești și în special Iesuiții.

Ori cum ar fi lucrul, în ceea ce privește trecutul și sigur că *perdere a vastului imperiu colonial, Spania o datorează călugărilor papistași.*

Diferitele ordini călugărești erau proprietarii celei mai mari părți din posesiunile coloniale spaniole, și *exercitau asupra populației indigene o asuprire despotică*, care a fost pricina directă a insurecțiilor din Cuba și Filipine!

Pe când călugării papistași exploatau coloniile și despoiau pe indigenii din Cuba și Filipine, domnia lor asupra spiritelor în Patria-mamă împiedica ori-ce reformă salutară în administrație!

Acum pătura intelectuală și tineretul par că încep să-și dea seama de rădăcina răului. Meetinguri anticlericale se organizează acum pretutindeni în Spania sub patronajul unor membri marcanți ai partidului liberal.

La Corona, la Barcelona, etc. au avut loc, după cum anunță telegramele, asemenea întruniri, foarte frecventate, în cari s'au rostit discursuri violente anticlericale, arătându-se că pricina decăderii Spaniei, pricina pierderii coloniilor, sunt *numai Iesuiții* și celelalte ordini călugărești papistașe.

Biserica ortodox-catolică în Bucovina.

VI.

Consiliul școlar al țării.

Nici în consiliul școlar biserica nu e de loc suficient reprezentată.

Biserica ort. ar trebui să aibă după numărul credincioșilor nu doi, ci măcar 10 reprezentanți în acest consiliu! Guvernul local nu ne va ajuta la ajungerea dreptului acestuia: el dacă ar putea, ar depărta și pe acești doi ce sunt!...

Dr. Tumlirz ca inspector școlar al țării alungă de la școala din Sirete pe învățătorii, cari aparțin bisericii ortodoxe și-i înlocuiește cu străini.

În consiliul școlar votează cu el reprezentanții tuturor confesiunilor și majorizează pe reprezentanții bisericii gr. or. din princip totdeauna, și acesta este „egală îndreptățire“.

Până la 1849 ne-a mâncat școlile și învățătorii gr. or. consistorul latin din Lemberg, astăzi împlinește același lucru Dr. Tumlirz. Nu însemnă aceasta a urmări pe fiii bisericii ort.?

Congresul bisericesc ar fi forul unde s'ar putea aduce înainte toate gravaminele aceste spre discutare și spre a putea face pașii necesari la locurile competente.

Școala proiectată pentru fetele gr. or. nu se deschide; guvernul știe cauza și Consistorul — n'are ce face.

Cum realizează Iesuiții scopurile lor?

Ca membri ai societății (ordului) iesuice, sunt dușmani pronunțați ai ortodoxiei. Ei se folosesc de ori ce mijloc întru ajungerea scopului lor, fie chiar și cele mai imorale, contradicție ele chiar direct principiului fundamental al bisericii lui Christos.

În inimile tineretului școlar ce stă sub influența lor, știu a plânta ură și dispreț față de toate confesiunile ce nu aparțin ritului latin.

Ființele crescute sub influența iesuică sunt lupi flămânzi pentru biserica ortodoxă. Atari ființe, dacă ajung la stare de angajat, exercită dragostea către aproapele față de biserica ortodoxă, asemenea bar. Wolfarth, care ca căpitan districtual în Câmpulung a zis: „Ich hasse die Romenen und die gr. or. Geistlichkeit.“ Eată un rod al sămânței iesuice.

În institutele de creștere ale călugărilor se află și suflete de confes. gr. or. Vor iubi aceste ființe la timpul său biserica lor?

Sexul femeesc este ca de un magnet puternic atras de Iesuiți. Femeile sunt câștigate pentru scopurile lor; dovada aceasta se cuprinde în înprejurarea, că biserica iesuică e totdeauna plină de femei din toate stările. Câștigând Iesuiții sexul feminin odată, pe cel bărbătesc îl aduc femeile. Ce diavolul nu

pote face cu bărbatul, aceea face femeia. Dovadă ni-a dat Eva; Adam s'a opus ispitei din partea diavolului cu succes, Evei însă i-a urmat ca mielulul celui mai blând.

Prin activitatea Iesuiților a fost taxată religia ortodoxă în Galiția la timpul său în ochii creștinilor apuseni de „Bauernreligion“, „chlopska vira“.

Acest dispreț îl vor sămăna și în inimile credincioșilor, cari stau sub influența lor!...

NOUTĂȚI

Invieria Domnului la Metropolia din Sibiu. Cu omonunție solemnitate s'a săvârșit actul Invierii Domnului nostru Isus Christos, precum și serviciul divin din ziua cîntării, în biserica parochială din Sibiu-înțerie. Atât la Invieria însăși, cât și la sfânta liturgie, a pontificat înalt Prea Sfințitul nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, asistat de P. O. D-ni Ioan Papiu, Moise Lazar, Nicolau Cristea asessori consistoriali, Ioan Ghibu profesor seminarial, și de diaconii: Ilie Moga și Demetriu Câmpean.

Solemnitatea serviciului a înălțat o mult corul bisericesc al meritului profesor G. Dima, care pe lângă arta cu care știe să execute răspunsurile liturgice, a mai surprins numerosul și alesul public asistent și prin noua compoziție a cântărilor liturgice, înlocuind pentru cor mîc s t (corul a constat din 20 bărbați și 25 dame). Toți am dus cu noi cele mai plăcute impresii dela ascultarea corului.

Iar punctul care mai mult a captivat atenția tuturor și a cucerit inimile, a fost prea frumoasă predică pastorală rostită la sfîrșitul liturgiei, de însuși înalt Prea Sfinția Sa părintele Metropolit, pastorală plină de cele mai sublimе învățături mîntuitoare.

Clasică a fost mai ales partea, în care pîrcețind dela frumoasă cântare biserică: „...și unii pe alții s'au îmbrățișat, s'au zădărnici...“ și *se erdăm toate pentru înviere...* a arătat, că în viața socială mai ales noi nu prea ținem cont de aceste sublimе învățături, ci lăsam să se desvîrte în sufletul nostru patima invidiei și a urei, adese-ori chiar și în contra acelor cari au mai mulți titli la recunoștința generală și pe cari cu toții tocmai în interesul progresului nostru în toate cele bune — ar trebui să-i ajutăm să spîrgînim, etc. etc.

Toți cei prezenți au ascultat cu plăcere arhierestile sfaturi.

Barem de ar prinde rădăcini cât mai adînci în sufletul tuturor, punînd odată capăt strămoșescei neînțelegeri și orbei neînțineri în cauzele comune.

O conferință despre România. În Dumineca florilor, dl René Paillot, președinte al „Uniunii tinerimii franceze“, profesor al institutului industrial, a făcut în marea sală a societății geografice din Lille, o dare de seamă asupra viațului d-sale în România, făcut cu ocazia vacanței din anul trecut.

Di Paillot, a făcut, prin ajutorul unei harte, descripția geografică a României, apoi un studiu istoric asupra vicisitudinilor prin care a trecut poporul român până la războiul din 1878, al cărui prim rezultat fu declararea independenței regatului român în 1881.

Conferințiarul a constatat că România a păstrat o mare asemănare, în moravuri și limbă, cu popoarele latine apusene, și că Bucureștiul, dintre toate capitalele Europei, afară de Bruxelles, e acela în care se vorbește mai mult limba franceză.

Românii au pentru Franța o profundă afecțiune. În diferite ocazii, Românii au făcut apel la talentele artistice franceze, pentru marile lucrări publice sau pentru restaurarea monumentelor. Academia franceză a premiat chiar o lucrare a Reginei României.

Di Paillot și-a terminat conferința sa printr-un elogiu adus poporului de 5 milioane și jumătate locuitori, care a putut, prin energia, curajul și perseverența sa, să se scape de jugul turcesc, să-și alcătuiască o constituțiune politică demnă de țările cele mai bine administrate din Europa și să cucerească stima și amicitia națiunilor puternice.

Admirabila conferință a fost completată prin frumoasă proiecțiune cinematografică.

Invenție contra focului! Un inginer german cu numele Eberhardt, a inventat un fel de materie fluidă cu ajutorul căreia foarte ușor se pot localiza focurile. Probele ce s'au făcut au dovedit că invenția inginerului Eberhardt e bună și foarte folositoare.

Dela Academie. Săptămîna trecută s'a făcut la Academie alegerea biroului

pentru anul viitor. Candidați de președinți au fost d-nii P. S. Aurelian și P. Poni. Punîndu-se la vot candidaturile, dl P. Poni a întrunit 12 voturi, iar dl Aurelian 11 și un vot alb.

Dl P. Poni a fost deci proclamat președinte al Academiei—Române.

VICE-PREȘEDINȚI au fost aleși d-nii Olănescu-Ascanio, Dr. Babeș și V. A. Urechia.

Secțiunea istorică a ales apoi președinte pe dl V. A. Urechia, iar secretar pe dl Maniu.

O fabrică de lumini ardînd. Un foc neobișnuit de grozav a izbucnit luni în 30 April în Pesta. Uriașă fabrică de lumini „Flora“ a luat foc dimineața în zori.

Zidurile cele una într'alta, ale fabricii acoper un loc de 160 metri lungime și 32 metri lățime. Și focul, apucînd în pivnițele și magazinele cele pline de unsoari și lumini, s'a întins cu o putere nebiruită și până la amiazi nu mai era din clădiri decât zidurile negre, ruine, dintre cari izbucnește într'una prin ferești și în sus spre cer, valul uriaș de fum negru și fiacări roșii, dat de lacul de unsoari ce s'a făcut în pivniți și magazie și care arde fără a putea fi stîns! Erau peste 70 de vagoane de seu și unsoare pus în magazine, afară de ce era gata! Luni dimineața a izbucnit și Marți sara ardea tot așa de puternic, până se vor gîta materiile unsoare. Paguba a fost peste un milion de floreni. Era o fabrică mare de lumini, în care în totă ziua lucrau cel puțin trei sute de muncitori. Muncitorii rămîn multă vreme sîraci, fără muncă. Stăpînul fabricii nu va simți însă tare paguba, căci fabrica i-a fost asigurată pe un milion și jumătate.

Export de lapt la Constantinopol În conțelegere și la însărcinarea comitetului de acțiune cauza exportului amintit, subserisul comitet central se adresează prin această cătră toate primăriile comunale și respective cătră toți acei, cari au primit liste de subscriere — se binevoiască a ne înapoia cele liste cu eventualele înserieri de vaci, multe sau puține. Listele ce ar sosi după termenul amintit, probabil nu se vor putea lua în considerare.

Sibiu, 4 Maiu n. 1899.

Biroul comitetului central al „Reuniunii române agricole din comitatul Sibiu!“

Dem. Comșa
preș.

Vic. Tordășanu
secretar

Din Bănat.

Protopopiatul Lipovei, 12/24 Aprilie 1899

Onorată Redacțiune!

După ce fîia „Tribuna Poporului“ din Arad nu mai încetă cu injuriile, bărfelile și alte asemenea, proprii clicei ce au ca „Leib-organ“ această fîie, — spre orientarea publicului și pentru a se ști cum se aprepiază opiniile infame și tendențioase ale acestei fîi, vî rugăm să dați loc în prețuita fîie, „Telegraful Român“ rezoluțiilor luate de conferința protescă-învățătorescă din tractul protopresbiterat al Lipovei ținută în Lipova la 8/20 Aprilie a. c.

Acastă conferință convocată din îndemnul propriu al preoților și învățătorilor din protopresbiterat (fără amestecul protopopului concernent) a adus în unanimitate următorul conclud:

„Avînd în vedere faptul condamnat, că fîia „Tribuna Pop.“ din Arad și respective conducătorii acelei fîi, dela începutul apariției ei, dar mai cu seamă în timpul din urmă, nu numai că nu țin cont de interesele religioase-morale ale bisericii noastre naționale, ci chiar din contră în un mod neiertat și condamnat, direct și indirect, prin atacurile sale în contra omenilor și tețelor noastre bisericesti, tînde la distrugerea și celui mai sfînt scut ce l'am avut biserica, noastră străbună prin care procedere numita fîie propagă anarhiei — preoțimea și învățătorimea din protopresbiterat Lipovei, pîtrunse de sentimentul datorințelor ce le au față de adevăratul spirit bisericesc, s'au întrunit astăzi în conferință spre a se consulta și a lua pozițiune în fața nefastului curent înscenat de „Trib. Pop.“ și respective de conducătorii acestei fîi.

„Drept aceea întruniți astăzi în conferință 20 preoți și 24 învățători din tractul Lipovei, conșii că pîtrunși de vocațiunea noastră ca servitori ai bisericii și școlii, ca conducători și povățuitori ai poporului încredințat păstoririi și creșterii noastre, în unanimitate luăm următoarea:

Rezoluțiune

1., Declaram și ne deobligăm, că în fața spiritului anticreștin și dușmănos bisericești și desvîltării noastre naționale, propagat în „Trib. Pop.“ prin atacurile înscenate contra omenilor de valoare ai bisericii și poporului nostru, vom lucra și lupta tot-deuna contra acestor atacuri nedemne și tendențioase,

cari demoralizează poporul și stîrnesc și nutresc ura și neînțelegerea între factorii chemați a conlucra la înaintarea și ridicarea poporului nostru, condamnam din totă inima această direcțiune nefastă și veghiăm, ca distrucțiunea ce se propagă prin infernalele scrieri ce cîlciesc apar în numita fîie să nu pîtrundă și cuprînde teren în popor.

2., Condamnam cu totă rezoluțiunea insultele nedemne, nebasate și tendențioase, ce fîia „Trib. Pop.“ le-a aruncat în contra celui mai demn Episcop, ce diecesa noastră l'a avut până acum, a actualului metropolit Ioan Mețianu.

3., Respingem cu indignațiune atacurile și minciunile nebasate și tendențioase, ce fîia „Trib. Pop.“ le-a lansat în contra Reverendisimului Domn V. Hamsea protopop al nostru, și totodată declarăm noi ca cunosători nemijlociați și deci ca cei mai competenți judecatori ai ținutei activității sale, că toate cele publicate în contra DSale sunt minciuni născocite și neadevăruri tendențioase, și totodată constatăm, că deced votul tractului l'a chemat și pus de șef al acestui protopopiat, DSa și-a îndeplinit chemarea atît față de noi președini și învățătorii, cât și față de poporul subsemnat, cu deplină conștientitate, spre mulțumirea generală, a preoțimei, învățătorimei și poporului credincios din acest tract protopopesec.

3., Mai departe reprobăm și condamnam amestecul necalificabil al omenilor „Trib. Pop.“ din incidentul alegerii suplente de deputat mirean în cercul Lipovei, și deosebim condamnam că acei omeni nu s'au sfiit a aduce în chestia acestei alegeri, chiar alegerea de Episcop ce ne stă înainte, chiar sîndu-se de această sfîntă cauză ca motiv de cortășire și prin aceasta de demoralizarea publică a poporului alegător.

4., Respingem cu indignațiune și declarăm de calumni rîutăcioase, nedemne și tendențioase atacurile ce fîia „Trib. Pop.“ prin omenii săi le-a adus în general în contra preoțimei și învățătorimei din acest protopopiat, acuzînd-o cu diferite scornituri nedemne și rîutăcioase, prin ce a ținut nu la edificarea dragostei întră preot, învățător și popor, ci din contră ținînd la înstrăinarea poporului de preoții și învățătorii săi și prin aceasta la slăbirea religiosității și moralității în popor.

Din motivele și considerațiunile espuse mai sus noi preoții acestui tract protopopesec ne legătim solemn, nu numai a nu primi în casele și familiile noastre fîia „Trib. Pop.“ ci și a feri poporul încredințat păstoririi și creșterii noastre, de lectura înveninătoare a acestei fîi.

În fine cu părere de rău și jigniți în simțemintele cele păstrăm cătră scumpa noastră biserică față de curentul nefast ce s'a inaugurat în fîia „Trib. Pop.“ din Arad, apelăm la clerul și poporul diecesan a conlucra împreună cu noi, ca să înceteze odată acest curent ce se nutrește în aci numita fîie, provenitori din repricepere ori din rea voință, și evre desbină și propagă spiritul de partid care numai păgubitor pîte fi celor mai sfînte interese ale bisericii, școlii și poporului nostru.

Iosif Iorgovici preot, președ. George Russu preot, Iulian Popescu preot, Vasile Bogoiu not. inv. Ioan Hadan paroch. Ath. Todan preot, Ioan Cimponeriu not. conf. Ambros. Popescu paroch. Sava Seculi preot, Ioan Groza preot, Sim. Tomescu preot, Andrei Popoviciu preot, Siuesie Cociuba paroch Nic. Stoian paroch, Georgiu Botta paroch L. Bordoșiu preot, Vasile Dehelean preot Ios. Olariu preot, Alex. Barbon capelan, Val. Maleșiu paroch, Mel. Popoviciu inv. Stef. Mihailovici inv. Georgio Tomi inv. Max. Balanu inv. Ioan Benceran inv. Gh. Subțire inv. St. Cara Cașiu inv. G. Teodosiu inv. Aur. Carabasiu inv. T. Muntean inv. Jul. Puticiu inv. An. Sandur inv. G. Spănu inv. Nic. Lepa inv. Ios. Mursa inv. T. Popa inv. Ion. Nestor inv. And. Teea inv. I. Lucaci inv. Tr. Muntean inv. T. B. Neagu inv. Tel. Bugariu inv. Mic. Ung. inv. Ioan Cișmaș inv.

Pe lângă acești preoți și învățători ce au participat la conferință, dintre cei ce nu au participat la conferință au trimis telegrame și epistole în cari declară, că împedecați prin morbi ori alte impedimente de a putea participa la conferință, aderă și se alătură la conclusele conferinței următorii preoți și învățători:

Dim. Marcu preot; Ios. Dalici preot; Ter. Petrovici preot; Val. Muțiu preot; Dim. Mințiu preot; Ios. Popa inv.; Aur. Lepa inv.; Laur. Barzu preot; Mir. Bejan preot; I. Neamțu inv.; Ioan Suciu preot; Pant. Popoviciu preot.

Așadar rezoluțiunile de mai sus sunt efluxul liber al inimilor și simțemintelor alor 56 de preoți și învățători.

„Trib. Pop.“ din Arad în Nr. 72 din 13/25 Aprilie a. c. citează în art. său de fond cuvintele marelui bărbat național A. Mureșan „Preoți cu crucea în frunte“ și încheie acest art. cu cuv.: „Preoțimea în primejdie însemnă nația în primejdie“. Iar eu zic: „Ale tale dintru ale tale“ onorată clică dela „Trib. Pop.“

Un preot din tractul Lipovei.

Nr. 2652 Epitr.

[64] 2--3

Concurs de liferare.

Pentru liferarea de 100 stângini de lemne pe sēma seminarului archidieceșan pedagogico-teologic din Sibiu se publică concurs cu termin **până inclusive 31 Maiu n. 1899.**

Lemnele au sē fie de fag, tinere, neplutite și bine uscate.

Concursele în terminul deschis sē fie adresate consistorului archidieceșan.

Concursele întrate după termin nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința senatului epitropesc, ținută la 3 Aprile, 1899.

Consistoriul archidieceșan,

Dr. H. Pușcariu m. p.
archim., vicariu arhiepiscopesc.

Dr. Elie Cristea, m. p.,
secretariu consistorial.

În Tipografia și librăria archidieceșană Sibiu, se află de vânzare:

Cuvântări bisericesci

de

Dr. Theol. George Popoviciu
protopresbiter ort. român în Lugos
broș. à fl. 1.50 sau lei 3.50.

și

Cuvântări bisericesci

de

Massillon, episcop de Clermont și
membru al acad. franc.

traduse prin

Ioan Genț

paroch gr. cath. în Haieu,

Tom. I broș. fl. 2.50 sau lei 6.50

P. T.

Mulțumindu-Vē pentru încrederea de care s'a bucurat, **reposatul meu Tatā** în decurs de 50 de ani, am onōrea a Vē aduce la cunostință, că de aici înainte eu voiu stā la dispoziția Dvōstrā pregătind, **Reverenți, ornatate bisericesci și preste tot ori-ce îmbrăcăminte preotēscă**; precum și ori-ce **soiuri de vestminte bărbătesci** spre deplina D-voastră mulțumire, pre lângă prețuri cât mai moderate și serviciu cât mai prompt

Cu tōtā stima

Gustav Stasney

croitor [65] 1—3

Baergasse Nr 2 Sibiu.

Din Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu, se pōte procura

Pribeag

de

Ioan Iosif Sceopul.

Prețul broș. 75 cr.

De pe la noi,

nuvelete de

D. V. Păcățianu

1889—1891.

Prețul broșat florini 1.—

Licitatie benevolă.

Obiectele din rămasul Escelenției Sale fericitului Arhiepiscop și Metropolit Miron Romanul, precum sunt **giuvaere, argintării, mobile, albituri, acareturi de casă, culină și grădină, vinuri, vinarsuri, buți și butōie, calese, carē,** și alte obiecte ne-specificavere, se vor vinde în licitațiune publică în zilele de **8, 9 și 10 Maiu n. a. c.** totdeuna după prânz **dela 3—6 ore**, în localul reședinței Arhiepiscopesci, Strada Măcelarilor nr. 32.

Ceea-ce se aduce la cunoscință publică cu acel adaus, că sub prețul de estimare nu se va merge și că obiectele vândute sunt a se solvi și transporta îndată.

Sibiu la 24 Aprile 1899.

[62] 3—3

În numele Consistorului Archidieceșan gr.-or.:

Ioan de Preda,
fiscal consistorial.

Trufandale de saison

Icre de crap roși! Icre negre de Astrahan!

Masline grecești escelente!

Halva de Constantinopol!

Unt de lemn franțuzesc!

Olei de in (în adins pentru noi tescuit).

Brânză sēcuiască prospētă (în beșicute.)

Cașcaval de Pentelen!

Brânză de Liptau!

Cremă de Carpați (picantă)!

Totdeuna prospete, din prima calitate și cu prețuri moderate, la

„Concordia“,

societate comercială pe acții,

[57] 2—3

Sibiu.**În préjma examenelor!**

Atragem atențiunea domnilor învățatori asupra

scrisorilor (propise) de examen

pentru scrierea *română, germână și dictando* tipărite în Tipografia archidieceșană, **în colóre vênătă**, pe hârtie fōrte fină, mărime 24/31 cm.

Prețul: de bucată 1 cr.; 100 bucăți 65 cr. și porto postal.

Comandele din afară se execută imediat.

Librăria Archidieceșană.

Câștigul cel mai mare

în cazul cel mai favorabil

[48] 10—12

1.000,000 Coróne.**Consemnarea****tuturor celor 50.000 câștiguri**

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 Kronen.

Speciell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

Kronen	
1 Prämie mit	600000
1 Gew. à	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
1 " "	60000
2 " "	40000
1 " "	30000
5 " "	25000
1 " "	20000
7 " "	15000
3 " "	10000
31 " "	5000
67 " "	3000
3 " "	2000
432 " "	1000
763 " "	500
1238 " "	300
90 " "	200
31700 " "	170
3900 " "	130
4900 " "	100
50 " "	80
3900 " "	40
2900 " "	40
50,000 Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,00

În curēnd începe a patra mare loterie de clase reg. ung. Ea conține

100,000 și **50,000**
losuri originale și câștiguri în bani

așadar jumătate din losuri trebuie sē fie trase conform specificărei alăturate și prospectul de câștig este enorm de mare.

În total vin **treisprezece milioane 160.000 coróne** spre deciderē sigură. Cel mai mare câștig în cazul cel mai favorabil

Un milion coróne.

Binevoitóre comande urgente de losuri originale cu prețul original stabilit după plan

pentru un întreg los original I. classă fl. 6.—
" o jumătate " " I. " " 3.—
" un pătrar " " I. " " 1.50
" o optime " " I. " " .75

se expedeză cu ramburs sau pe lângă trimiterē înainte a sumei. Liste oficióse se expedeză după tragere, planuri stau la dispoziție gratis. Tragerile se efectuesc publice sub supravegherea guvernului reg. ung.

Ne rugăm pentru comande cel mult până la

18 și 19 Maiu a. c.

direct la

A. Török & Co.

colectori principali

ai loteriei de clase reg. ung.

Budapesta, V. Waitznering 4/a.

Multe și fōrte mari câștiguri am solvit noi prea stimaților nostri clienți și anume în timp scurt peste unu și jumătate milioane coróne.

Scrișore de comandă de tăiat.

Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Ersuche um Zusendung von..... Original-Los I. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie nebst amtlichen Plan.

Der Betrag von. fl..... } ist per Nachname zu erheben. } Was nicht gewünscht folgt durch Postanweisung. } bitte zu durchstreichen

Genaue Adresse.